

Odotusajat iäkkään henkilön sosiaalipalveluihin

Laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012) säädetään, että kunnan on julkaistava ainakin puolivuositain tiedot siitä, missä ajassa iäkäs henkilö voi saada hakemansa sosiaalipalvelut (§ 26). Lain mukaan iäkkäällä henkilöllä on oikeus saada hänelle myönnetyt muut kuin kiireelliset sosiaalipalvelut ilman aiheutonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua päätöksen teosta (§ 18). Tiedot on julkaistava sellaisia menetelmiä käyttäen, että iäkkäillä henkilöillä on tosiasiallinen mahdollisuus tietojen saamiseen (§ 26).

Vantaan kaupunki julkaisee huhtikuun, elokuun ja joulukuun lopun tilanteesta odotusaikojen mediaanit, päätösten lukumäärät ja yli kolme kuukautta odottaneiden lukumäärän. Odotusajat julkaistaan Vantaan internetsivuilla, yhteispalvelupisteissä, vanhustenkeskuksissa ja toimitetaan tiedoksi Vantaan vanhusneuvostolle.

Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen selvittäminen

Kunta myöntää sosiaalipalveluja yksilöllisen palvelutarpeen selvittämisen perusteella. Selvittäminen perustuu asiakkaan omaan näkemykseen sekä yhden tai useamman asiantuntijan arviointiin.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaan kiireellisissä tapauksissa sosiaalipalvelujen tarve on arvioitava viipymättä.

”Kun kunnallisen sosiaalihuollon palveluksessa oleva on tehtävässään saanut tietää sosiaalihuollon tarpeesta olevasta henkilöstä, hänen on huolehdittava, että henkilön kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi. Lisäksi henkilöllä on oikeus saada palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarpeen arviointi on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheutonta viivytystä. Arvioinnin tekeminen on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun asiakas, asiakkaan omainen tai läheinen tai hänen laillinen edustajansa on ottanut yhteyttä sosiaalipalveluista vastaavaan kunnalliseen viranomaiseen palvelujen saamiseksi, jos henkilö on yli 75-vuotias.” (Sosiaalihuoltolaki 30.12.2014/1301).

Kiireellisissä tapauksissa palvelutarpeen selvittäminen tehdään Vantaalla 1–2 vrk sisällä. Asiakkaalla on myös mahdollisuus vaikuttaa palvelutarpeen selvittämisen ajankohtaan, joka asiakkaan toivomuksesta monesti silloin ylittää 7 vrk aikarajan. Palvelutarpeen selvittäminen tehdään yhdessä asiakkaan kanssa.

Vantaan kaupunki, odotusajat iäkkään henkilön sosiaalipalveluihin touko-elokuussa 2021

Sosiaalipalvelu	Odotusajan mediaani ⁵⁾ vuorokausina	Yli 3 kuukautta palveluun odottaneet, joille ei vielä ole tarjottu palvelua	Tavoite-aika	Päätösten määrä aikavälillä yhteensä ⁴⁾
Palvelutarpeen arviointi uusille 75 vuotta täyttäneille asiakkaille	8 ³⁾	-	Arviointi aloitettava 7 arkipäivän sisällä	-
Palvelu	Odotusajan mediaani vuorokausina	Yli 3 kuukautta palveluun odottaneet, joille ei vielä ole tarjottu palvelua	Tavoite-aika	Päätösten määrä aikavälillä yhteensä ⁴⁾
Omaishoidon tuki	Omaishoidontuki myönnetään hakemuksukauden alusta, edellyttäen, että hoitosuhde alkaa	-	Alle 90 vrk	120
Kotihoito ²⁾	Palvelu alkaa, kun päätös on tehty	-	Alle 90 vrk	1342 ⁶⁾
Pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoiva ¹⁾	62	31 ⁷⁾	Alle 90 vrk	181

- 1) Pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoiva sisältää tehostetun asumispalvelun ja vanhainkotihoidon, pois lukien palvelutalot (=ns. tavalliset palvelutalot), joihin kotihoito tuottaa palvelut. Tilanne poikkileikkaus seurantarajakson viimeisenä päivänä.
- 2) Kotihoito sisältää myös kotihoidon tukipalvelut.
- 3) Palvelutarpeen arviointi aloitetaan jo aina puhelimesta, mikä tarkoittaa, että odotusaika on käytännössä pienempi. Kiireellisissä tapauksissa palvelutarpeen selvittäminen tehdään Vantaalla 1–2 vrk sisällä.
- 4) Päätösten lukumäärään sisältyvät sekä uusien asiakkaiden päätökset että jo palvelujen piirissä olevien muutuneisiin tarpeisiin pohjautuvat päätökset.
- 5) Odotusajan mediaani tarkoittaa asiakaskohtaisten odotusaikojen suuruusjärjestyksen keskimäistä arvoa.
- 6) Kotihoidon päätöksiä on uusittu muun muassa asiakasmaksulain uudistuksesta johtuen, minkä vuoksi päätösmäärä on suurempi kuin aiempina vuosikolmanneksina.
- 7) Koronasta johtuvan palveluvelan purkautuminen yhdistettynä ennustettuun palvelutarpeen kasvuun ovat aiheuttaneet haasteita tehostetun palveluasumisen paikkojen järjestämisessä. Yli 90 päivää jonottaneista 26 odotti paikkaa vuodeosastolla tai asumispalvelujen lyhytaikaishoidon paikoilla. Viiden kotona jonottavan asiakkaan palvelutarpeeseen on pyritty vastaamaan läheisten ja kotiin vietävien palvelujen avulla.